

SPIS TREŚCI

WSTĘP	11
-----------------	----

LITERATURA POLSKA	13
-----------------------------	----

Adam Mickiewicz

Do M***	15
Dziadów część IV	16
Sonety odeskie (X, XVI)	21
Konrad Wallenrod (Pieśń Wajdeloty 23, Powieść Wajdeloty 25, Ballada. Alpuhara 25)	23
[Gęby za lud krzyczące...]	28

Juliusz Słowacki

Kordian	28
Książd Marek (Pieśń konfederatów)	32
Szli krzycząc: „Polska! Polska!”	33
Beniowski	34
Sen srebrny Salomei	36

Zygmunt Krasiński

Zawsze i wszędzie	40
-----------------------------	----

Antoni Małczewski

Maria (Pieśń Masek)	41
-------------------------------	----

Ryszard Berwiński

Ostatni Romeo	42
-------------------------	----

Cyprian Kamil Norwid

Ironia	43
Sila ich. Fraszka	44
Białe kwiaty	44
Ostatni despotyzm	45

Aleksander Fredro

Trzy po trzy	46
------------------------	----

LITERATURA POWSZECHNA 51

Johann Wolfgang Goethe	
<i>Cierpienia młodego Wertera</i>	53
Friedrich Hölderlin	
*** (Niegdyś spytałem Muzę...)	54
<i>Ludzki poklask</i>	54
Novalis	
<i>Hymn do Nocy</i>	55
Heinrich Heine	
<i>Intermezzo liryczne (32, 50)</i>	56
<i>Rozmowa na wrzosowiskach Paderbornu</i>	57
<i>Noce florenckie</i>	59
William Blake	
<i>Pieśni niewinności (Baranek)</i>	61
<i>Pieśni doświadczenia (Tygrys)</i>	62
George Gordon Byron	
<i>Don Juan</i>	63
<i>Miłość i śmierć</i>	68
<i>Już nie będziemy na noc całą</i>	69
Percy Bysshe Shelley	
<i>Do muzyki</i>	70
<i>Czas</i>	70
<i>Filozofia miłości</i>	70
John Keats	
<i>O śmierci</i>	71
<i>Litości — zmiłowania — miłości!</i>	71
Mary Wollstonecraft Shelley	
<i>Frankenstein</i>	72
Matthew Gregory Lewis	
<i>Mnich</i>	75
Emily Jane Brontë	
<i>Wichrowe Wzgórza</i>	80
Wiktor Hugo	
<i>Stworzenie kobiety</i>	82
Alfred de Musset	
<i>Nie igra się z miłością</i>	87
Stendhal	
<i>Czerwone i czarne</i>	91

Aleksander Puszkina	
Do ***	92
Oszczercem Rosji	93
Mikołaj Gogol	
Martwe dusze	95
Michał Lermontow	
Bohater naszych czasów	96
Edgar Allan Poe	
Portret owalny	98
Kruk	101
KONTEKSTY INTERPRETACYJNE	105
List Jana Czeczota do Onufrego Pietraszkiewicza	107
List Maryli Puttkamerowej do Adama Mickiewicza	109
Zygmunt Krasiński	
List do Adama Soltana	110
List do Delfiny Potockiej	111
Henryk Kleist	
List do Wilhelminy von Zenge	113
List Henrietty Vogel, Henryka Kleista do Ernesta Fryderyka Peguilhena	114
Sprawozdanie Stimminga, właściciela gospody „Pod Nowym Dzbanem” koło Poczdamu	116
François René de Chateaubriand	
Pamiętniki z za grobu	119
Fryderyk Chopin	
Listy do Delfiny Potockiej	122
Adam Jerzy Czartoryski	
Pamiętniki	124
Astolphe markiz de Custine	
Listy z Rosji. Rosja w 1839 roku	128
KONTYNUACJE I NAWIĄZANIA	133
Stanisław Stabro	
Piosenka umarłych	135
Miron Białoszewski	
namuzowywanie	135

Aleksander Wat	
<i>Coś o potędze poezji</i>	136
Tadeusz Różewicz	
<i>Nasz Wieszcz Adam</i>	137
Andrzej Bursa	
<i>Poeta</i>	138
Miron Białoszewski	
<i>Kabaret Kici Koci: Stepy amerykańskie</i>	138
Konstanty Ildefons Gałczyński	
<i>Teatrzyk „Zielona Gęś”: Poranek mickiewiczowski</i>	139
Jan Sztaudynger	
<i>Fraszki (Zbrodnia, Tato nie wraca, Testament mój)</i>	141
Stanisław Barańczak	
<i>Wrzesień</i>	141
Witold Gombrowicz	
<i>Ferdydurke</i>	142
Tadeusz Różewicz	
<i>Grupa Laokoona</i>	145
Witold Gombrowicz	
<i>Dziennik 1953–1956</i>	149
Kazimierz Wyka	
<i>Cyprian Kamil Norwid: Łyżki</i>	152
Bolesław Leśmian	
<i>Świdryga i Midryga</i>	153
Stefan Żeromski	
<i>Przedwiośnie</i>	155
Czesław Miłosz	
<i>Dolina Issy</i>	158
Jarosław Marek Rymkiewicz	
<i>Rozmowy polskie latem 1983</i>	161
Marcin Świetlicki	
<i>państwo von kleist</i>	162
Kazimierz Wierzyński	
<i>Biblia polska</i>	163

Adam Zagajewski	
<i>Zebranie warszawskie</i>	164
Stanisław Dygat	
<i>Jeziro Bodeńskie</i>	165
Sławomir Mrozek	
<i>Ostatni husarz</i>	169
PROPOZYCJE BIBLIOGRAFICZNE	172
WYKAZ ŹRÓDEŁ	173

czwartą już tomik z serii APPENDIX LITERACKI, która ma być naszym pomocnikiem w realizacji nowej koncepcji kształcenia, zachęcającej do samodzielnych wyborów i poszukiwań.

Podobnie jak poprzednie, również APPENDIX romantyczny nie ukazuje spójnej i konsekwentnej wizji literatury i kultury tego okresu. Zamiarem autorów wyboru było bowiem uzupełnienie obowiązującego obecnie podręcznika Stanisława Makowskiego. Nowy, autorstwa Aliny Kowalczykowej, wymaga najpierw sprawdzenia w szkole, a potem — być może — nowej wersji APPENDIXU. Jesteśmy bowiem przekonani, że obfite materiały i różnorodność potrzeb nasuwałyby się tak wielkie, że zawsze znajdą się utwory godne przywołania, pomysły wartę podsumować.

Biblioteczne półki wypełnione są mnogością dzieł wartościowych i znaczących, tysiącami studiów, esejów i rozpraw. Lekcja romantyzmu w szkole średniej to jednak najczęściej szukanie źródeł patriotyzmu, indywidualizmu, idealizacja młodości, przypisywanie szczególnej roli poezji i jej twórcy. A przecież oprócz aury wzdychań i tęsknoty, w dziełach romantyków mamy do czynienia z sakralizacją erotyki, najwyczajniejszym flirtem, pochwałą stanu małżeńskiego, oswajaniem śmierci. Legendarny „kochanek Maryli” jawi się w świetle *Sonetów* odwiecznych jako mistrz salonowego flirtu, a Henryk Kleist potrafi sławić leką nudę przy boku żony.

Podobnie ma się rzecz z najbardziej chyba skonwencjonalizowanym toposem romantycznym — wieszczą narodowego, poety-proroka, kęszora, samotnika i buntownika, indywidualistą „z sercem złamanym i żołądkiem pustym”. Nie zapominajmy jednak, że owa znacząca rola poety była wynikiem teatralizacji życia i samej literatury, sprowadzonej do koturnowości z całym szeregiem patetycznych póz. Starał się